

naš tednik

LETO XXXII. — Številka 18 30. aprila 1980 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Domej v Kmetijski
zbornici: tudi
slovenske članke

stran 2

Koroški dnevi
v Trziču

stran 5

Breže — SAK 3:2
Sele — Hodiše 8:0

stran 8

Protesti proti neonacizmu

Več tisoč oseb je preteklo soboto demonstriralo na Dunaju proti kandidaturi Burgerja za volitve predsednika.

Protestni shod je organiziral antifašistični komite, poziv na demonstracijo so podpisale osebnosti iz javnega, kulturnega in znanstvenega področja. Demonstranti so zahtevali prepoved vseh nemškonalnih skupin. Kot govornik je nastopil tudi tajnik ZSO Feliks Wieser. Kot je znano, je Burger vložil 2300 podpisov, 300 več kot je bilo potrebno za kandidaturo. Po informacijah, ki smo jih dobili v terek tik pred zastdanjem volilne komisije v notranjem ministrstvu, je Burger dobil podpise od oseb, ki so bile pod alkoholom ali pa so podpisnikom plačali 150.— šilingov za podpis. Notranje ministrstvo podpise še preverja.

Bilčovs: pritožba EL pri dež. vladi

Enotna lista Bilčovs je v petek vložila pri Koroški deželni vladi priziv proti sklepu občinskega sveta, ki je v decembru lanskega leta z 11:4 glasovi preprečil postavitev dvojezičnih napisov v celotni občini Bilčovs. Kot smo poročali, je proti predlogu Enotne liste glasoval tudi bilčovski župan Hanzi Ogris, čeprav o izjavah frakcijskega vodja SPÖ Gasserja za ta sklep ni veljala frakcijska disciplina. Od tega nerazumljivega postopanja se je distancirala tudi Zveza slovenskih organizacij, v njej je Hanzi Ogris podpredsednik. S tem sklepom bilčovski občinski svet ni samo prekršil določila člena 7 in restriktivnega zakona o narodnih skupinah, ampak je tudi postopal proti Splošnemu občinskemu redu in predpisom cestnega reda. V pritožbi, ki sta jo v slovenščini vložila pri deželni vladi mandatarja EL Miha Einspieler in Anton Krušič, je dobesedno rečeno:

Ta sklep pomeni grobo kršitev določil 3. odstavka člena 7 avstrijske državne pogodbe 1955, ki se glasi: „V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradišanske in Štajerske s slovenskim, hrvaškim ali mešanim prebivalstvom je slovenski ali hrvaški jezik dopuščen kot uradni jezik dodatno k nemškemu. V takih okrajih bodo označbe in napisi topografskega značaja prav tako v slovenščini ali hrvaščini kakor v nemščini.“

● Ne da bi se tu spuščala v ob-
● razložitev, zakaj sva v skladu
● s stališčem naših osrednjih na-
● rodopolitičnih organizacij mne-
● nja, da je zakon o narodnih sku-
● pinah z dne 7. julija 1976 z ured-
● bami iz leta 1977 vred protiusta-
● ven in v nasprotju z avstrijsko
● državno pogodbo 1955, opozar-
● java na dejstvo, da občina Bil-

čovs s sklepom z dne 18. 12.
● 1979 odklanja izvajanje zakona
● o narodnih skupinah, to je ti-
● stega zakona, ki ga je zvezni
● kancler dr. Kreisky označil kot
● minimalno rešitev.

Iz odgovora gospoda župana v razpravi o najinem predlogu je mogoče sklepati, da morajo biti dvojezični le tisti krajevni napisi, ki že obstoje, da pa občina ni zavezana, da krajevne napise sploh postavi. To pa pomeni, da občina lahko obide določbe avstrijske državne pogodbe in tudi zakona o narodnih skupinah s tem, da pusti vasi in naselja kar brez vsakega krajevnega napisa. Tako postopanje pa je pravno nevzdržno. Iz določil Splošnega občinskega reda (AGO) in iz predpisov o cestnem prometu jasno sledi, da je občina pravno zavezana, da postavi v vaseh in naseljih topografske označbe; iz avstrijske državne pogodbe 1955 in iz zakona o narodnih skupnostih pa sledi, da morajo biti topografski napisi v občini Bilčovs v nemščini in slovenščini.

Miha Einspieler in Anton Krušič predlagata pri pristojnih uradih deželne vlade, da razveljavijo sklep, ker je protiustaven in protizakonit in da naj nadzorni organi postopajo po določilih Splošnega občinskega reda.

Slovinci za Kirchschrägerja

Komite „Slovinci za Kirchschrägerja“ se je v terek na tiskovni konferenci v Celovcu predstavil širši koroški javnosti. Govornika komiteja dr. Pavel Apovnik in dr. Reginald Vospernik sta poudarila, da je Kirchschräger izvajal svojo funkcijo izravnalno in je s tem ravnal državopolitično pametno, preudarno in imenitno.

K vprašanju ukinitve političnih procesov sta dejala govornika, da je Kirchschräger s tem zavestno ravnal proti nadaljnjemu vznujanju čustev. Na le čustvenemu obravnavanju koroških problemov pa so Slovinci sami najmanj zainteresirani. — Sploh pa se na Koroškem debata o načinu izvrševanja funkcije zveznega predsednika omejuje zgolj na manjšinsko vprašanje in ne na osebni stil obeh kandidatov.

Na vprašanje, ali bo Kirchschräger zaradi svojih pogumnih izjav tudi v volilnem času na Koroškem drugače odrezal kakor v drugih zveznih deželah, so argumentirali zastopniki komiteja „Slovinci za Kirchschrägerja“, da bo 18. maj pokazal, kako velik ali majhen je delež molčečih v deželi in kako zelo so se ozirali večinski samo na majhen del prebivalstva in volilcev.

Komite „Slovinci za Kirchschrägerja“ prilaga današnji številki „Našega tednika“ privolilne izjave, katere se lahko poslužujejo vsi bralci in naročniki.

Sele: Peter Olip umrl

V ponedeljek je za vedno zatisnil svoje oči Peter Olip, lesni trgovec v pokoju iz Sel. Peter Olip je bil ustanovni član Narodnega sveta koroških Slovencev. V času nacistične strahovlade je bil med tistimi Selani, ki so zbežali pred aretacijo, se skrivali po gozdovih ter se uprli nacističnemu režimu. V letih 1942 do 1945 je Peter Olip pretežno živel v bunkerju nad Selami.

Pogreb bo v četrtek, 1. maja 1980, ob 11. uri v Selah.

praznik svobode, tudi praznik enakopravnosti, družbene, narodne, vseobsežne. Boj proti razrednim, družbenim krivicam mora, bi moral vsaj biti v enaki meri boj proti zatiranju manjšin vseh vrst. Pri nas pa vladajo ljudje, ki pravijo, da prihajajo iz delavskega gibanja, pa imamo kljub temu diskriminacijo manjšin, celo osnovne človekove pravice jim po zakonu jemljejo ali pa jih jim sploh ne priznajo. Razmak med plačami je tudi veliko previsok. Vze-

mimo samo delavsko plačo in druge plače. Vzemirajoče število kmetov živi na robu ali celo pod robom „uradne“ revščine. Primerov bi še bilo.

90 let 1. maja. Lepa obletnica visokega praznika. Vendar praznik dela ni samo povod za praznovanje, ni samo praznik, vsebino mu moramo dati z delom, s prizadevanji in z bojem za enakopravnost za resnično svobodo.

Jože Wakounig
osrednji tajnik NSKS

OB PETINTRIDESETLETNICI ZMAGE NAD FAŠIZMOM IN PETINDVAJSETLETNICI PODPISA DRŽAVNE POGODBE

prirejata osrednji organizaciji — Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem — v četrtek, 15. maja 1980, ob 14. uri v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu

manifestacijo koroških Slovencev

Govorili bodo: prof. Josef Hindels
dr. Franci Zwitter
dr. Matevž Grilc

V okviru kulturnega sporeda bodo sodelovali slovenski pevski zbori iz Roža in Podjune.

Rojaki! Slovenke in Slovenci, mladina!

Zberimo se vsi na manifestaciji, na kateri bomo izpovedali našo nezlomljivo življenjsko voljo in podkrepili našo zahtevo po globalni izpolnitvi člena 7, ki je sad našega doprinosa v boju proti fašizmu.

V četrtek, 15. maja 1980, vsi na
MANIFESTACIJO KOROŠKIH SLOVENCEV!

Narodni svet koroških Slovencev
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

UVODNIK

Ob 90-letnici 1. maja

Osemurni delavnik. Pri nas, da. Povsod ne. Tudi danes ne. Za kmete seveda tudi pri nas ne. Tudi za samostojne obrtnike ne. Pač pa za delavce in nastavljenice. Pred sto leti je tudi pri nas pela delavcem trda, da si je misliti več ne moremo. Otroci v tovarnah, štirinajst ur dela in še več, nobenega socialnega zavarovanja, nevarna, nezdrava delovišča. Delavske organizacije so bile prepovedane, industrialci in podjetniki so izkoriščali delovno silo — kaka suha, brezsočna beseda, izrabljena in zlorabljena.

Od leta 1980 je 1. maj mednarodni praznik dela. Dolgotrajni, ostri in krvavi so bili boji delavskega razreda, bil je pravi razredni boj, da so države končno priznale delavcem pravico, da praznujejo svoj praznik. Ponekod te pravice še danes nimajo. Ponekod praznujejo ta praznik z vsem oglušujočim ropotom rožljajočih oklopniških verig, vnebovpjjočih, donečih puhlih fraz. A kaj, ko delavski razred in z njim ljudske množice spet nimajo, kar tudi spada, bi moralo spadati med njihove pravice, ko nimajo pravice, da bi si v svobodnih volitvah izvolili svoje zastopnike, ko nimajo pravice do stavk, ko jim togi in strogi oblastni centralizem in državni dirigizem jemljejo sleherno možnost in pravico, da bi samoupravno vodili obrate, da bi samoupravno volili svoje vodstvene organe.

1. maj, mednarodni praznik dela. „Arbeit macht frei“ (Delo osvobodil) sem bral nad vhodom v uničevalno taborišče Auschwitz. Prisilno delo, delo za svoje krvnike, morilce. Milijoni sestradanih, mrtvih, pomorjenih, žganih. Tudi nacisti so praznovali svoj „Tag der nationalen Arbeit“ (Dan nacionalnega dela). V smislu, kot so se morali klanjati in pokoriti temu delu kacetovci v Auschwitzu in drugod. Koncentracijskih taborišč, prisilnega dela tudi danes ne manjka ne v državah, ki se štejejo k „svobodnemu“ zahodu, ne v državah, kjer imajo menda delavci svoj raj na svetu.

Praznik dela, praznik svobode. In če

AKCIJA NI USPELA

Ameriške talce v Iranu naj bi osvobodila elitna ameriška enota. Toda helikopterji so imeli tehnične težave, tako da so se na povelje predsednika Carterja obrnili. Pri tem sta dva trčila — 8 mrtvih. Velika ameriška blamaža, Carter prevzame odgovornost, prebivalstvo se z njim solidarizira. Kritika pa se veča, ker Carter ni vprašal pristojnih mest. Kritika predvsem v inozemstvu. Izraelski Rabin je raztrgal taktiko v zraku, češ helikopterji niso za tako akcijo. V svetu pa se večajo dvomi o ameriški zanesljivosti.

NAFTA ŠE DRAŽJA?

Povišanje cen za bencin na 9.20 za super očitno ne bo edina v najbližji prihodnosti. Povišanje za 80 grošev bodo v kratkem porazdelili tako, da bo velik delež dobil tudi gradbeni minister Sekanina za izgradnjo avtocest. Za ta primer so naftni multinacionalni koncerni grozili z novim predlogom za povišanje. Kakorkoli že: naftni koncerni so ravno te dni objavili ponovno rekordne bilance in dobičke. Grožnja iranskega zunanega ministra Gobtzadeha na račun ZDA, da bodo vsa polja zažgali, prav tako prispeva svoje.

WAGNER V JUGOSLAVIJI

Nič kaj vesel ni bil koroški deželni glavar Wagner s pisanjem „profila“ o svoji udeležbi pri kanclerjevem obisku v Beogradu. V odgovoru Wagner zatrjuje, da se nikoli ni potegoval za uradni obisk v Jugoslaviji, da pa je dobil ponovno vabila. Prav tako piše, da trditev, da je njegova udeležba na obisku bila afont napram Jugoslovanom, najbrž najbolj preseneča Jugoslovane same. Prav tako zanika Wagner, da je kot turist obiskal Jugoslavijo, pa tudi, da je bil nadvse vesel naziva „ekscelenca“ ob beograjskem obisku.

KUBANSKI BEGUNCI

Nezadovoljstvo z režimom Fidela Castra je privedlo do tega, da so tisoči kubanski državljani zbežali na eksteritorialno področje diplomatskega predstavništva v Havanu. Medtem so dobili begunci dovoljenje, da zapustijo svojo domovino. Sedaj se je pričela ista tragedija kakor pred letom dni v Indokini. Nihče beguncev ne mara. Najmanj pa Združene države Amerike, ki so se svojčas najbolj zgražale nad tem, da nihče noče sprejeti čolnov z begunci. Sedaj pa se v Texasu bojijo, da bi postal preveč — španski.

KAJ Z BURGERJEM?

Norbert Burger, bivši terorist na Južnem Tirolskem, je zbral zase nad 2000 glasov, s katerimi hoče v boj za funkcijo zveznega predsednika. Toda medtem so dognali, da je Burger dobil številne podpise samo tako, da so podpisniki dobili primerno denarno vsoto. Na drugi strani pa s Burgerjem sodelujoča glasila objavljajo vedno hujše pamflete. V njih primerja Burger državno pogodbo iz leta 1955 z „verzajskim diktatom leta 1919“, pa tudi Kirchschrägerja in Gredlerja ozmerja. Izjave o „diktatu“ je med vojnama propagiral predvsem neki mladenič iz Braunaua. Oblasti bodo menda ukrepale.

Socialistična mladina Nižje Avstrije je na svojem zborovanju prejšnji teden sklenila soglasno resolucijo, v kateri poziva socialistično

organizacije in naj v svojih štatutih ugotovi, da je članstvo v Kärntner Heimatdienstu nezdržljivo s članstvom v SPÖ.

aktivnost je usmerjena proti slovenski manjšini na Koroškem. Cilj te organizacije, namreč Heimatdienst, je v jasnem nasprotju s socialističnimi idejami. Obzirnost na glasove volilcev torej ne utemeljuje in ne opravičuje sodelovanja s Heimatdienstom.

To resolucijo hočejo socialistični mladinci tudi predložiti naslednjemu občnemu zboru koroške SPÖ naslednje leto.

Domej v Kmetijski zbornici: slov. članki o kmetijstvu!

Letni obračun je bila glavna točka zadnjega zasedanja Kmetijske zbornice zadnji četrtek na gradu v Hrastovici (Kraštowitz). Toda le na vabilu. Kaj kmalu je bila ta točka sporeda mimo, razrešnica dana z glasovi socialistične, ÖVP-jevske ter svobodnjaške kmetijske interesne liste ter tudi z glasom zastopnika Skupnosti južnokoroških kmetov Ignaca Domeja. Proti so glasovali le trije mandatarji Allgemeiner Bauernverbanda, ki se smatra po svojih besedah za sindikat kmetov.

Ignac Domej je v svojih besedah apeliral ponovno za mandatarje Kmetijske zbornice, naj omo-

gajo, da se v uradnem listu zbornice „Kärntner Bauer“ ali pa vsaj v posebnem listu k njemu občasno objavljajo tudi članki v slovenskem jeziku, saj slovenski kmetje ravno tako plačujejo prispevke za Zbornico. Razen tega bi ravno v jubilejnem letu takšen korak prispeval mnogo k zblizevanju in sporazumevanju. Če pogleda on, Domej, v dvorano, je prepričan, da bo za ta svoj predlog dobil tudi potrebno število glasov, je optimistično zaključil Domej.

V odgovoru se je predsednik Kmetijske zbornice Valentin Deutsch-

(Dalje na 4. strani)

SJ proti Heimatdienstu

stranko, predvsem koroško deželno SPÖ, naj ukine svoje sodelovanje s Kärntner Heimatdienstom, naj se jasno distancira od te or-

Kot utemeljitev navajajo, da je KHD jasno desnoekstremistična organizacija, ki se naslanja na tradicije nacionalsocializma. Njegova

Sreda, 23. april. Pol enajstih dopoldne. V zamegljenem Dunaju se mestna gospoda bližuje znamenitemu „rotovžu“, mestni hiši. Med njimi kulturni ustvarjalci, politiki, umetniki besede, glasbe in filma, pa končno novinarji teh ali onih časopisov in nekaj takih, ki vse to niso. Kot gledalci. Ko dene govornik uvodoma, da celo nekaj koroških Slovencev prisostvuje tej pomembni svečanosti — z ozirom na dejstvo, da sta bila nagrade Thomas Pluch in Fritz Lehner za film „Vas ob meji“, ki se bavi s koroško problematiko —, smo nekateri skoraj muzealno pričali o „narodni substanci“. Aplavz, aplavz. Končno srčni utripi — vendar smo le nekdo. Na Dunaju. Neposredni namen proslave?

Avstrijska družba za ljudsko prosveto je podelila najboljšim (ocena režije) ustvarjalcem televizijskih filmov lanskega leta televizijske nagrade. Imensko: Marcel Prawy-ju za film „Auf den Spuren des Rosenkavalier“, Fritzu Lehner-ju in Thomasu Pluch-u za „Das Dorf an der Grenze“ in Petru Turrini-ju, Wilhelmu Pevny-ju ter Dieterju Berner-ju za film iz serije „Alpensaga“. Nagrajenci so si nagrade zaslužili! Dr. Karl Arnold, generalni tajnik avstrijske družbe „Ljudskih visokih šol“, je nakazal pot vsakega posameznika na področju kreativnosti in umetnosti, njih prizadevanost za večjo kulturno ustvarjanje in doživetje, pa končno nenavaden pristop do perečih družbenih konfliktov in takih dejanskosti, ki so jih prav nagrajenci zmožni popolno opisati, prikazati in z vsemi pripomočki medija televizije občutno oblikovati.

Spregovorili so še dir. Leo Prüller, predstavnik delavne skupnosti avstrijskih izobraževalnih domov (v katero je tudi vključen Dom v Tinjah), Gerd Bacher, generalni intendant ORF-a in Gertrude Fröhlich-Sandner. Za nas je najbolj aktualna nagrada filma „Vas ob meji“. „Dnevopolitični pro-

TEDNIKOV KOMENTAR

Nagrajenci

PETER MILLONIG

TEDNIKOV KOMENTAR

blem“ — tako žirija — „so odgovorni resnično prikazali...“ Ali podobno.

Dnevopolitični problem je razmerje na Koroškem. Dobro prikazana je ideologija pokrivanja, zakrivanja, delnega považenja resničnega ne-problema, delno belo, delno črno barvanje, tako, da se konec konca znajdemo ob usodapolnem stavku „ekstremisti so vsepovsod“, 50:50. Bolje bi bilo, če bi žirija molčala in nagrade brez komentarja podelila.

● Saj še Pluch in Lehner ne verjameta v takšno poslanstvo njihovega izročila. Le iz praktičnih razlogov je avtor filma — kot je naknadno dejal — za previdno obravnavo tega tako zelo težkega vprašanja. Previdno pomeni: ne vse povedati, kar bi lahko, ne vse pokazati, kar bi lahko ali kar naj bi lahko, ker naj ljudje ne smatrajo nobenega za Slovence le zato, ker z njim sočustvuje.

● To se mi zdi razumljivo. Pluch in Lehner nista mogla napraviti filma, ki bi bil kot bi moral biti — namreč zgodovinsko popolnoma verodostojen in s tem v našem smislu dokončan, ker bi ju smatrala koroška, avstrijska in mednarodna publika za kolaboraterja. Film, ki ne najde pot v večino človeških možgan, pa ni vreden celuloide, na katerem je narejen. Da molčimo o kakšni vzgojni vlogi.

Tako jo pa vendar le — čeprav minimalno — ima. Tudi če obstaja nevarnost, da je film do nas toliko „krivičen“, kolikor obračuna na obeh straneh z ekstremisti. Zgodovina, to vemo, je vse kaj drugega bila. Niti

niso bili partizani gozdni razgrajaci, niti ne Slovenci nasplošno ljudje, ki jim je bilo potrebno maščevanje za vsak izdrti zob. Prav tako jim ni (bil) potreben kakšen „Hanzi“, ki se bi in svetu dokaže, da naj pamet premaga podla čustva — saj je primer sličen tistemu, ko zahteva napadalec od zabodnega sočloveka, da bi se razšla v bratovščini. Z majhno razliko: eden bi bil na, drugi v grobu.

● Za vse to Pluch in Lehner sta deneta na pol skrivnostno, da so „Abwehrkämpferji“ od kakšnih 20 bitk več kot tričetrt zgubili. Dunajska gospoda se ne boji resnice. In je vendar tako diplomatska, da jo ljudstvu ne nameče preveč od nje naenkrat v prašne možgane. Po malem in malem. pa najbrž že bo. Pluch in Lehner sta nagrado zaslužila! Previdno, 16-milimetrsko delata za pravo stvar.

P. S.: Drugi del filma „Vas ob meji“ bo čez kakšno leto gotov. Vsak, ki mu že zdaj čustva uidejo, naj poizve za naslove odgovornih gospodov na uredništvu. Kajti Pluch in Lehner sta človeka, ki preneseta kos kritike — in sta zanj hvaležna. Film je zatorej lahko samo še popoln, če se tehtne misli privatnika združijo s prav takimi nagrajenčevimi. Pač v smislu Turrinijevega stavka, ko je Peter zakuril Bacherju: „Umetnost ne sme priti samo iz mislečih glav k ljudstvu, temveč tudi obratno.“ Verjamem, da gre Turriniju na živce, če Bacher iz olike o tem ni spregovoril. Saj je bila gospoda tam.

„Počutim se zelo dobro in nimam namena, da grem na dopust,“ je izjavila Paula Wogataj prejšnji petek na vprašanje, kaj bo delala po izpustitvi iz vojaškega zapora v Igu, kjer je Wogataj odsedela polovico kazni. Vojaško sodišče v Ljubljani jo je obsodilo na tri leta zapora zaradi špionaže. Že pri kanclerjevem obisku so se v Beogradu širile govorice, da bo kancler Kreisky interveniral pri Jugoslovanih, ker je zvezna tiskovna služba javila, „da bo govora tu-

di o avstrijskih državljanih, ki so v jugoslovanskih zaporih“.

Na Wogatajevo predvidoma ne čaka kazenski postopek v Avstriji, javlja državno tožilstvo, vojaško poveljstvo pa šele preverja, ali je Wogatajeva prekršila predpise za uradnike. Po izjavah vojaškega poveljstva zdaj opravlja „lažje uradniške posle“. Seveda je postala Wogatajeva dragocen objekt za fotografe, naša slika jo kaže skupno z družino v bližini Dobrole vasi.

Nadškof dr. Alojzij Šuštar: usmerjati v bodočnost

Cerkveni list „Družina“ je v prejšnji številki objavil daljši intervju z novim slovenskim nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem. V njem novi nadškof govori o svojih predstavah o „prenovi v Cerkvi“ sami in odgovarja na vprašanja, kako si predstavlja vlogo Cerkve in kristjanov v socialistični samoupravni družbi. Posebej se nadškof obrača tudi na Slovence v zamejstvu, katerim se zahvaljuje za „zvestobo narodu in veri“. Pogovor ponatiskujemo v izvalčkih s prijaznim privoljenjem „Družine“.

● **Gospod nadškof, malo pred vašim imenovanjem za ljubljanskega nadškofa je pri Mohorjevi družbi izšla vaša knjiga o prenovi v Cerkvi. Dolga leta vašega dela v Švici so bila tudi posvečena prenovi. Kakšne so v tem trenutku najvažnejše naloge prenove v Cerkvi na Slovenskem?**

Najvažnejša naloga bo najbrž ta, da se Cerkev na Slovenskem zaveda, kako potrebna je prenova in da si zanjo nenehno prizadeva. Knjiga, ki jo omenjate, je nastala iz izkušenj in opazovanj škofijskih sinod in raznih evropskih deželah. V njej sem hotel opozoriti na različne razsežnosti prenove in tako prišpevati k razširjanju našega obzorja. Prenova zajema posameznike in njihovo življenje kakor tudi ustanove in njihovo delovanje. Tudi v Cerkvi na Slovenskem oboji, posamezniki in ustanove, potrebujemo prenove.

Seveda moramo računati z dolgotrajnim dinamičnim življenjskim procesom, ki ne bo nikdar dokončan. Cerkev je vedno na poti in tu na zemlji nikdar že na cilju.

„KAR PRIČAKUJE OD DRUGIH, MORA URESNIČITI SAMA“

● **Kaj boste za prenavo naredili kot ljubljanski nadškof in slovenski metropolit? Katere naloge vodstva Cerkve na Slovenskem so po vašem mišljenju v ospredju?**

Z vsemi močmi si bom prizadeval, da bi prenova kot dogajanje čim bolj zaživela ter doseгла in zajela čim več ljudi. Škoda bi bilo, če bi dokumenti prenove, ki jih že imamo ali jih bomo še pripravili, ostali samo na papirju. Treba je buditi zanimanje za življenjsko moč in življenjske vrednote Kristusovega evangelija, ki jih želi prenova poživiti najprej pri duhovnikih in redovnikih, a nič manj pri laikih, posebno pri mladih.

Vodstvo Cerkve na Slovenskem ima po vašem mišljenju nalogo odkrivati in kazati pot v prihodnost. Biti mora pogumno in vlivati zaupanje za krščansko življenje iz svobodnega osebnega prepričanja. Podpirati mora medsebojno spoštovanje, razumevanje, sodelovanje in ljubezen. Pa še to, kar vodstvo Cerkve želi in pričakuje od drugih, mora najprej uresničiti samo ali si vsaj iskreno prizadevati za to.

● **Cerkev na Slovenskem živi in deluje v družbi s socialistično samoupravno ureditvijo. Na katerih načelih — poleg znanih iz zakonodaje — naj bi po vašem mnenju slonela razmerja med Cerkvijo in socialistično samoupravno družbo?**

Ta načela so v zadnjih letih ponovno povedati zastopniki naše družbe kakor tudi katoliške Cerkve. Ne mislim jih ponavljati. Želim poudariti le tole: Odločilnega pomena se mi zdi medsebojno spoštovanje kljub

različnim osebnim prepričanjem ter priznavanje in uveljavljanje svobode vsakega posameznika.

CERKEV V SOCIALIZMU: USTAVA JAMČI SVOBODO VERNIH

Vse te svoboščine jamči naša ustava in mednje šteje tudi svoboda vernih in Cerkve. Gre za resnično in dejansko enakopravnost, ki jo na vseh področjih zagotavlja naša zakonodaja.

Važna se mi zdi tudi obojestranska pripravljenost za reševanje odprtih vprašanj v odkritem, neposrednem in stvarnem dialogu, sodelovanje vseh ljudi dobre volje za boljše, bolj človeško in srečnejše življenje, za mir in sožitje na temeljih pravičnosti, poštenosti in skrbi za človeka in skupni blagor.

CERKEV NE IŠČE OBLASTI NA SVETNEM PODROČJU

Cerkev v naši družbi ne išče in ne mara nobene oblasti na svetnem področju. Ne želi si nobenih privilegijev in spoštuje avtonomijo svetne družbe. Želi le služiti človeku in svobodno oznanjati evangelij.

Svojega nauka noče vsiljevati nikomur, hoče pa odkrito uveljavljati in braniti tudi pravico vsakega občana, da se svobodno odloči za krščansko prepričanje in po njem živi.

Menim pa, da razmerje med Cerkvijo in socialistično samoupravno družbo pri nas ni zgolj vprašanje načel, temveč prav tako praktičnega izvajanja teh načel v vsakdanjem življenju. Z načeli ni mogoče vsega vnaprej rešiti, čeprav so temeljnega pomena. Kjer so načela jasna in kjer sta obe strani sprejeli tudi njihovo razlago v istem smislu in duhu, tam, se mi zdi, je mogoče odkrito in v medsebojnem razumevanju reševati vsa odprta vprašanja. Glede tega sem realističen optimist in upam, da ne bom razočaran.

● **Kako ocenjujete sedanje stanje teh odnosov?**

Menim, da je sedanje stanje odnosov treba oceniti pozitivno, posebej če ga primerjam z drugačnimi situacijami po svetu. Veliko zaslug za to je imel pokojni nadškof dr. Jože Pogačnik in še mnogi drugi, ki so si iskreno prizadevali, da bi bili odnosi urejeni in dobri. To jim je uspelo doseči v veliki meri, kljub posameznim težavam in nekaterim še odprtim vprašanjem.

POZITIVNA OCENA SEDANJEGA STANJA

Sam bom šel po tako začrtani poti naprej in si bom iskreno prizadeval za urejene in dobre odnose na vseh ravneh in v vseh vprašanjih. Preizkusni

kamen urejenih in dobrih odnosov je, kakor je znano, vsakdanje življenje in reševanje čisto konkretnih vprašanj. Ob mojem imenovanju in posvečenju za ljubljanskega nadškofa so mi najvišji predstavniki družbe v tolikšni meri izrazili željo in upanje po dobrih odnosih med Cerkvijo in našo samoupravno družbo, da z zaupanjem gledam v prihodnost. Moj pogled je sploh veliko bolj usmerjen v prihodnost kakor v preteklost.

● **Ali vidite še kakšna odprta vprašanja, ki bi jih bilo treba rešiti?**

Takšnih vprašanj je v vsakdanjem življenju cela vrsta in treba jih bo vedno znova sproti reševati. Mislim pa, da to nikogar ne preseneča. Kdor računa s konkretnimi ljudmi in njihovimi različnimi prepričanji in pogledi na življenje, kdor se zaveda, da se življenje in družba nenehno razvijata, bo vedno računal s takšnim dinamičnim reševanjem življenjskih, osebnih in družbenih vprašanj.

DINAMIČNO REŠEVATI ODPRTA VPRASHANJA

Pri tem mislim tudi na nekatera čisto določena vprašanja vzgoje in šole, na sodelovanje

kristjanov v družbi, na upoštevanje in spoštovanje človekovih pravic. Posebej naj omenim še tolmačenje različnih pojmov, kot na primer klerikalizem, sektaštvo, verska svoboda, enakopravnost, sekularizacija družbe, praktični in teoretični ateizem in ateizacija, razne ideologije, skupni in različni pogledi kristjanov in nevernih na človeka in smisel življenja, prizadevanje za skupne človeške vrednote in za sodelovanje na področjih, ki so neodvisna od verskega prepričanja, ter še marsikaj drugega.

Takšna vprašanja ne izvirajo toliko iz medsebojnega nezaupanja ali iz pomanjkanja dobre volje na eni ali drugi strani, temveč iz tega, da smo pač ljudje, in iz stvari samih.

● **Kako si zamišljate reševanje teh vprašanj? Po kakšni poti? S kakšnimi sredstvi? S kakšnimi upi?**

Morda bo treba najprimernejšo pot šele iskati in jo preskusiti. Osebo vidim najboljšo pot v odkritem, neposrednem in stvarnem pogovoru. Pri takšnem pogovoru je treba najprej ugo-

toviti, za kaj sploh gre, v čem je težava ali spor in končno, priti je treba do sklepa, kakšna je pametna in za obe strani sprejemljiva rešitev. Najbrž ne bo vedno mogoče prav vsakega odprtega vprašanja rešiti v obojestransko polno zadovoljstvo: upam pa, da bo vedno mogoča takšna rešitev, ki ne bo povzročala nepotrebnih zaostritev in dramizacij, ki končno niso nikomur v korist.

ZAOSTRITVE IN DRAMATIZACIJE NIKOMUR NE KORISTIJO

Če si bo Cerkev prizadevala ostati zvesta Kristusovemu evangeliju in svojemu poslanstvu in če bodo v družbi vsi na vseh ravneh spoštovali ustavne določbe in zagotovila najvišjih družbenih predstavnikov, potem sem prepričan, da se bodo odnosi še naprej ugodno razvijali. Zame in — tako vsaj mislim — za vsakega resničnega kristjana je edino merilo, od katerega ne morem in ne mislim odstopiti, jasna božja volja, kakor prihaja do izraza v evangeliju, v nauku Cerkve, posebno v listinah drugega vatikanskega cerkvenega zbora, in v temelj-

nih pravicah vsakega človeka kot svobodne osebe.

ZAMEJSTVO: ZAHVALA VSEM, KI SO IZPRIČALI ZVESTOBO KOT SLOVENC IN KRISTJANI

● **To je vaš prvi intervju, odkar ste prevzeli vodstvo Cerkve na Slovenskem, zato ne moremo mimo običajnega vprašanja, kaj bi radi ob tej priložnosti še posebej povedali Slovincem doma, v zamejstvu in zdomstvu?**

Vse Slovence doma, v zamejstvu in zdomstvu bi rad prav prisrčno pozdravil in se jim zahvalil za vso zvestobo, dobroto, poštenost, vero in ljubezen, ki so jo izpričali kot Slovenci in kot kristjani. Iz srca jim želim, da bi bili srečni in zadovoljni. To želim in to prosim Boga posebej za tiste, ki kakorkoli telesno ali duševno trpijo in potrebujejo tolažbe in pomoči. Ostanimo bratje in sestre med seboj, kjerkoli živimo, karkoli smo in karkoli delamo. Če smo sami dovolj zreli in globoki, bomo spoznali, da je veliko več takega, kar nas povezuje med seboj, kakor pa tistega, kar nas ločuje in razdvaja. Vsem bi torej rad rekel: Ostanimo prijatelji! Tistim pa, ki jim to toliko pomeni kot meni, kličem še posebej: Bog z vami!

Dr. Robert Saxer:

Nach dem Urteil

Am Mittwoch nach Ostern begab ich mich am Morgen zum Kärntner Landesgericht, mit dem sicheren Bewußtsein, verurteilt zu werden. Nach fast vierstündiger Verhandlung war es dann soweit: Unmittelbar nach Verhandlungsende verlas der Richter das bereits geschriebene Urteil. Dies rief bei den Zuhörern starke Betroffenheit hervor, manche waren richtig schockiert.

Anlaß und Gegenstand des Prozesses war das Buch „Stritzl & Scrinzi contra UBW“, in dem ich eine Analyse einer Nachrichten-, Glossen- und Leserbriefserie, die im März/April 1978 in der „Kleinen Zeitung“ erschienen war, vornahm. Bekanntlich hatte damals Heinz Stritzl, der Redaktionsleiter der „Kleinen Zeitung“ in Kärnten,

hinaus hatte Stritzl in seiner Berichterstattung vollkommen unbeteiligte Mitglieder der Universität mit in diese Affäre hineingezogen und Empörung gegen die Universität ausgelöst, die er dann etwa einen Monat lang durch die genannte Serie wachhielt. NRAbg. Scrinzi (FPÖ) hatte diese Serie durch zwei Glossen unterstützt.

Dagegen mußte etwas getan werden; das war der Zweck des Buches. Wenn jemand ganze Personengruppen öffentlich als „feig“, „abgestumpft“, als „akademische Brandstifter“ etc. darzustellen versucht, dann muß er wohl auch selbst öffentlich dafür zur Verantwortung gezogen werden. Durch einige Formulierungen der Analyse fühlten sich beide analysierten Herren in ihrer Ehre gekränkt — und

Stritzl & Scrinzi kontra Saxer

die Tatsache, daß in einer an der Klagenfurter Universität gezeigten Ausstellung eine Grafik enthalten war, die kritisch zur Ermordung von Hanns Martin Schleyer Stellung nahm, dazu benutzt, dem Künstler, ohne ihn zu fragen, „Aufforderung zum Mord“ vorzuwerfen. Darüber

klagten auf Ehrenbeleidigung. Der Richter gab ihnen recht.

Im Anschluß an dieses Urteil ist es doch recht interessant, über einige Eindrücke, die man während der Verhandlung gewann, etwas grundlegender nachzudenken.

(Nadaljevanje na 8. strani)

PRIREDITVE

KOROŠKI DNEVI V TRŽIČU

Prireditelj: Skupina 77

14. 5. 1980, ob 18. uri: Predavanje „KULTURNI SPOMENIKI KOROŠKE“ z diapozitivni

Predava: dr. Cene Avguštin, Kranj
Kraj: Paviljon NOB v Trziču

Film

„BOJ NA POZIRALNIKU“

Prireditelj: SPD „Edinost“
v ŠkofičahKraj: gostilna Schütz v Škofičah
Čas: petek, 2. 5. 1980, ob 20.15

SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v soboto, 3. 5. 1980, ob 19.30 pri Mežnarju v Kotmari vasi.

KONCERT

Prireditelj: KPD v Smihelu

Kraj: Farna dvorana v Smihelu

Čas: sobota, 3. 5. 1980, ob 20.30

Nastopa: Moški pevski zbor gasilskega društva iz Smihela pri Novem mestu.

PROSVETNO DRUŠTVO V
VELIKOVČU prireja

1. VELIKOVŠKI KULTURNI TEDEN

V petek, 9. 5. 1980, ob 20. uri v
Gospodinjki šoli v Sentrupertu
pri Velikovcu predavanje

● OBLETNICE V LETU 1980

● AKTUALNA NARODNO-
POLITICNA VPRAŠANJA

(referenti bodo objavljeni v posebnem razpisu)

Filmski popoldnevi za otroke bodo v sledečih krajih:

v petek, 9. 5. 1980, ob 15. uri
v Grebinskem kloštru;v petek, 9. 5. 1980, ob 17. uri
v gostilni Kramer na Djekšah;v soboto, 10. 5. 1980, ob 14. uri
pri Havzarju (Kuchling) v Štriholčah;v sredo, 14. 5. 1980, ob 14. uri
v Gospodinjki šoli v Sentrupertu
pri Velikovcu;v sredo 14. 5. 1980, ob 16. uri
v župnišču v Šmarjeti pri Velikovcu.V soboto, 10. 5. 1980 ob 20. uri v
gostilni Kočmar na Djekšah koncert

„PESMI NARODOV“

Gostuje Mešani pevski zbor „Rož“
iz Šentjakoba v Rožu pod vodstvom
Lajka Milisavljeviča.

V nedeljo, 11. 5. 1980, ob 15. uri

„MATERINSKA PROSLAVA“

v Gospodinjki šoli v Sentrupertu
pri Velikovcu.

Nastopajo: Pesnik in pisatelj Valentin Polanšek in otroci iz okolice z deklamacijami, recitacijami in pesmimi.

DOM V TINJAH

V soboto, 3. 5. 1980, od 8. do 19. ure

TEČAJ ZA SPRETNE ROKE

„Ornamentika z različnimi vzorci s simboliko prijateljstva, svobode, zvestobe, resnice itd.“

Voditeljica: sr. Lucija, Tinje

Od sobote, 3. 5. 1980, ob 15. uri
do nedelje, 4. 5. 1980, ob 17. uri

MEDITACIJSKI TEČAJ, nem.

Voditeljica: sr. Antonia Weiß

V nedeljo, 4. 5. 1980, od 14.30 do 18.30

MODERNA POTA URAVNAVANJA
SPOČETJA, 2. del, nem.

Predavatelj: dr. med. Josef Rötzer

Ernst Arbeitstein
razstavlja v Trziču

Skupina 77 je povabila Ernsta ARBEITSTEIN-a, da razstavi svoje slike v obnovljeni starotržiški hiši, ki so jo imenovali po znamenitem kulturniku-domačinu Kurniku. 25. aprila je razstavo, ki se zelo dobro ujema z arhitekturo Kurnikove hiše, odprl ob lepem številu obiskovalcev višji vladni svetnik dr. Pavel Apovnik. Dr. Apovnik, ki že leta z velikim zanimanjem sledi razvoju slikarja Arbeitsteina, je kratko predstavil življenjsko in umetniško pot našega rojaka, ki je letos z velikim uspehom razstavil svoje slike že v Pliberku in Velikovcu. Dr. Apovnik se je ustavil prav pri posebnih motivih Arbeitsteina, ki so povzeti iz kmečkega življenja in iz umetnikove okolice. Tako je oblikoval tudi slike stare navade iz Železne Kaple „Ante pante popolore“, ki ga obhajajo Kapelčani v spomin na neko veliko poplavo. Na odprtju razstave navoči domačini so takoj spoznali v tem običaju paralele do običaja v Trziču samem. „Na predvečer, 11. marca (Sv. Gregorij), spuščajo otroci na obrežju Tržiške Bistrice po vodi

lične manjše in večje papirnate hišice ali celo cerkvice, v katerih gori sveča... Nekdaj so čevljarji ta dan prenehali z delom pri luči, ki so ga morali opravljati celo leto pri zelo pomanjkljivi svetlobi. Zato so v razigranem veselju ta dan na bregu reke zažgali kres, poleg njega pa so vihтели bakle in zažigali s smolo polite „doplerje“ in jih spuščali po vodi, češ „naj voda odnese neprijetno delo pri slabi luči...“ Tako ta tržiški običaj opisuje Viktor Kragl v knjigi, ki so jo domačini preskrbeli koroškimi obiskovalcem razstave, ki že na tem primeru podobnega običaja prikazuje povezavo med Koroško in Gorjansko.

Dr. Pavel Apovnik je ob koncu svojih izvajanj želel Ernstu Arbeitsteinu, o katerem bomo v NT objavili širši prikaz, še mnogo uspeha, skupini 77 pa se je prav srčno zahvalil za vzorno iniciativo „Koroških dni“, ki domala nimajo podobnega primera v okviru sodelovanja preko karavanške meje.

FK

8. KULTURNI TEDEN V GLOBASNICI

od 11. do 18. maja 1980

Vabita SKD v Globasnici in SPD „Edinost“ v Štebnu

Spored:

Nedelja, 11. maja 1980, ob 20. uri:

Predstavitel pesniške zbirke Valentina Polanška „Činček in Čopka“. V kulturnem delu sodelujejo: ženski oktet SPD „Obir“ iz Obirskega in otroški zbor SKD v Globasnici. Knjigo bo predstavil višji vl. sv. dr. Pavle Apovnik. Med posameznimi točkami bere avtor knjige iz svojih del.

Četrtek, 15. maja 1980, ob 20. uri:

Koncert mešanih zborov iz Podjune. Sodelujejo: MPZ iz Železne Kaple, MPZ Podjuna-Pliberk, MPZ „Danica“ iz Šentvida v Podjuni, MPZ „Gorotan“ iz Šmihela, MPZ „Srce“ iz Dobrole vasi in MPZ iz Globasnice.

Petek, 16. maja 1980, ob 20. uri:

Predavanje univ. docenta dr. Hannsa Haasa „Kärntens Slowenen und der österreichische Staatsvertrag“ — „Koroški Slovenci in avstrijska državna pogodba“.

Sobota, 17. maja 1980, ob 15. uri — v ljudski šoli v Globasnici: Lutkovna predstava „Igra za poredneže“ — nastopajo lutkarji Katoliškega prosvetnega društva iz Šmihela.

Nedelja, 18. maja 1980, ob 20. uri:

Premiera kmečke komedije „Kje je meja?“ (Ogrinc-Marjan Belina). Režija: Peter Militarov.

Vse prireditve razen lutkovne igre so pri Šoštarju v Globasnici.

ZAHVALA

Ob izgubi naše dobre matere

Jožefa Zerzer
roj. Šavnik

se zahvalujemo za vso izraženo sočutje; vsem, ki so našo rajno mater obiskali, pomagali, jo spremljali na zadnji poti ter zanjo molili. Posebna zahvala velja moškemu zboru „Kočna“ za ubrano petje ter domačemu župniku in somaševalcem pri pogrebnih slovesnostih.

OTROCI Z DRUŽINAMI

Domej v Kmetijski ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

man skliceval na poslovnik, ki da tega ne dovoljuje.

V ostalem so svetniki Kmetijske zbornice še kar zadovoljni s finančnim stanjem zbornice. Celotni proračun predvideva dohodke v višini 138 milijonov šilingov, z varčnim poslovanjem so dosegli dobiček v višini 4,3 milijonov.

Precej časa je v debati zajel problem OKM, zgornjekoroške mlekarne. Pri tem so se zastopniki manjših frakcij zgražali nad pisanjem v uradnem listu Kmetijske zbornice, torej v strokovnem interesnem listu kmetov, ki ga leti sami plačujejo. Ta list je bil pred nekaj časa „fusioniran“ z Raiffeisen-Rufom, ki je prej bil le priloga. V debati je bilo potem povedano, da je bilo pisanje o OKM res proti kmetom in da bo „Kärntner Bauer“ spet izhajal v samo-

stojni obliki. Glede ostalih aspektov afere pa je dejal predsednik Deutschman, da je zbornica zainteresirana na razčiščenju očitkov in da bodo nekorektnosti in njene povzročilce, če se bo kaj takega izkazalo, poklicali na odgovornost.

V pogovoru z NT pa je zbornični svetnik Ignac Domej dejal, da je predlog za objavljanje člankov že precej star, vendar ga je treba vedno znova spraviti na tapet. Objavljanje člankov v slovenščini bi bilo važno za vse tiste, ki skrbijo za domovinsko zvestobo krščanskih Slovencev. Kajti, tako Domej, z objavljanjem strokovnih člankov in strokovne terminologije pridobi slovenski kmet tudi znanje tistih specifičnih besed, ki so pač značilne za kmetijski red v Avstriji. Torej bi se z objavljanjem slovenskih člankov pospeševala avstrijska zavest slovenskih kmetov na Koroškem.

Dve literarni generaciji — Gerhard Glawischnig in Erih Prunč na literarnem večeru v Tinjah. Kot smo poročali, je Dom v Tinjah priredil večer lirike, na prireditvi so brali iz svojih del Gerhard Glawischnig, Milka Hartman in Erih Prunč. Harmonizirane pesmi Milke Hartmanove in Gerharda Glawischniga je pel oktet SPD „Danica“ iz Šentvida. Na prireditvi se je brez velikih napovedi in bombastičnosti srečala beseda umetnikov dveh narodov.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

● SVEČE

Bila je tip žene, ki ni vzbujala pozornosti. In kljub temu je bilo njeno življenje zelo polno: Jožefa Zerzer iz Sveč je prejšnji teden za vedno zatislila svoje oči, stara 80 let.

Njen oče je sprva delal v tovarni na Bistrici v Rožu, pozneje pa kupil gostilno in malo kmetijo v Svečah. Leta 1929 se je Jožefa Šavnik — tako njeno deklisko ime — poročila z Antonom Zerzerjem, ki je imel v Svečah trgovino. Iz zakona so se porodili štirje otroci, dve hčerki in dva sina.

Jožefa Zerzer je delala povsod — čez dan v trgovini, zvečer še v gostilni, pa tudi na kmetiji je pomagala. Njen mož je umrl leta 1956; tedaj so otroci v glavnem že bili preskrbljeni. En sin ima danes gostilno in kmetijo, drugi je profesor, ena hčerka ima trgovino, druga pa je medtem vdova.

Jožefa Zerzer pa je delala naprej — do svojega 75. leta je stala v trgovini; potem pa so jo naglo zapuščale moči. Zadnje leto pa je bila le bolj v postelji. Oskrbovala jo je snaha-zdravnica.

Pogreba v nedeljo se je udeležilo lepo število ljudi. Moški zbor „Kočna“ je pel pesmi-žalostinke, pogrebne obrede pa je opravil domači župnik Škorjanc ob asistenci dr. Zablattnika, dr. Čegovnika in dr. Polanca, prav tako mašo-zadušnico.

● ŽELEZNA KAPLA

Pri petkovi občinski seji v Železni Kapli so bili vsi sklepi sprejeti soglasno, tako, da je po pol uri bila seja zaključena. Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo nadzornega odbora. Izkazalo se je, da je sedanji minus enega milijona šilingov posledica zadolžitve

nekaterih podjetij. Ta dolg so vzeli občinski odborniki na znanje tudi pri pregledu letnega obračuna za 1979. Ker je prvi vtis gosta za ugled nekega kraja zelo važen, bo občina priredila teden čistote. K sodelovanju so povabljeni vsa društva v občini. Dela za izgradnjo vodnega rezervarja na Rebrci se bodo kmalu začela in tako je občinski svet na tej seji predal naročila. Lobničani bodo za „pomiritev“ Lobnice prispevali nekaj iz lastnega žepa.

● ŠENTJAKOB

Sklenili so občinski očetje, da bodo kupili traktor, ki ga je doslej dala na razpolago tvrdka Ratz. Iz županovega poročila je bilo razvidno, da bo morda dežela v novi Robičevi hiši uredila hotelirsko šolo, da bosta postavljeni telefonski celici v Goričah in v Kotu, da bo tovarna IMP že v maju začela obratovati in kar je za občino najbolj grozeče, da se bo avtocesta le zidala skozi Rož. Proti tej avtocesti so vsi občinski odborniki ostro reagirali. Edinole, kako se to more preprečiti, so previsoki stroški. A višina stroškov se bo šele izračunala. Povedal pa je župan, da obvoza za Podgorje in Šentjakob ne bo, pač pa Rosentalautobahn.

ČESTITAMO

Marija in Tomi Oraže v Selah sta postala starša: rodila se jima je hčerka, katero sta se mati in oče odločila krstiti na ime Mirja.

*

Gospa dr. Renate Kattinig je na celovski univerzi dosegla drugi akademski naslov: postala je „magister“.

Tudi v Celovcu je prišlo do protestov ob kandidaturi Burgerja za volitve državnega predsednika. Glavni organizator protestnega zborovanja je bil antifašistični komite. Nastopilo je več govornikov, ki so zahtevali prepoved vseh nemškonalnih skupin ter zahtevalo uresničitev manjšinskih pravic.

Ansambel Lojzeta Slaka na Koroškem

Na povabilo krajevnih prosvetnih društev SPD „Zarja“ v Železni Kapli, KPD „Planina“ v Selah, SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi in SPD „Dobrač“ na Brnci in po posredovanju Slovenske prosvetne zveze je gostoval zadnjo soboto in nedeljo na Koroškem narodnozabavni ansambel Lojzeta Slaka iz Ljubljane. V vseh štirih krajih je bil naval na koncerte tolikšen, da so bile dvorane, v Železni Kapli v hotelu Obir, v Selah v farnem domu, v Kotmari vasi v novi šoli in na Brnci v Kulturnem domu, skorajda premajhne. Hvaležni poslušalci so navdušeno ploskali godcem in pevcem, Fantom s Praprotna, ki so program tudi razrahljali s krajšimi šaljivimi in zbadljivimi prizori. Prav posrečene so bile pikre opazke na moskovsko olimpiado, ameriško akcijo v Iranu in na bencinske cene (Visoko nad oblaki), pa tudi z raztrgano harmoniko se da kar odlično igrati.

Seveda to ni bila visokokalorična glasbeno-kulturna hrana, kakor jo je ponudil lani Slovenski oktet s svojim nastopom, a taka razglabljanja so bolj stvar za tiste, ki se na glasbo, zlasti narodno, bolj spoznajo: važno je, da je bilo občinstvo — ni bilo meja med obema narodoma ne med prepričanji — zadovoljno, da je imelo kulturni užitek.

Obisk Slakovih godcev in pevcev v Podjuni, Rožu in na Zilji bo ostal še dolgo časa v prijetnem spominu, niso poedinci, ki si želijo ponovnega srečanja s tem ansamblom.

Med poslušalci je bilo tudi veliko občinskih in drugih uglednih mož. V Kotmari vasi npr. je pozdravil podpredsednik SPD „Gorjanci“ Stanko Adlassnig župana Josefa Strugerja, podžupana Josefa Liendlna in vrsto občinskih odbornikov, bilčovskega župana Hanzija Ogrisa in konzula SFR Jugoslavije v Celovcu, Alfonza Naberžnika s soprogo.

Koroški dnevi v Tržiču

„Ljubil sem petje, pesmi, mamico, najbolj pa svoj narod. To so besede kmeta, samouka in velikega skladatelja koroške pesmi Pavleta Kernjaka. Če naj bo v tem zapisu govora o koroški kulturni ustvarjalnosti, potem veljajo besede Kernjaka za vse, ki na koroškem samoniklo, uporno in samorastniško delajo z vsem elanom, ki ga premore le amater. Tisti amater-ljubitelj, ki je v svoje delo zaverovan v prepričanju, da za svoje delo ne bo dobil plačila... Ko na eni strani gledam z gotovim optimizmom na kulturno dogajanje slovenske manjšine na Koroškem, na žalost na političnem področju ni tako. Slej ko prej velja tristrankarski sporazum, ki jemlje koroškimi Slovincem vrsto pravic, ki so sicer zajamčene po 7. členu avstrijske državne pogodbe...“

Ta misel, ki jo je napisal Filip Warasch v izredno lepo oblikovani katalog „Koroških dni v Tržiču“, se poraja opazovalcu tudi ob prireditvi v Tržiču, katere pobudnik je „skupina 77“. Na treh prireditvah hočejo skupno z domačim Zavodom za kulturo in izobraževanje predstaviti avstrijsko Koroško v pesmi, besedi in sliki.

Veliko se trenutno govori in piše o sosedskem sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo, govori se mnogo tudi o posredniški vlogi koroških Slovencev, govori in piše se tudi o velikem pomenu kulture pri izboljšanju in vzpostavljanju dobrososedskih odnosov. Koroški dnevi v Tržiču so tak primer, primer kot tudi gostovanje raznih zborov in igralskih skupin iz Slovenije pri nas na Koroškem, obiski koroških ljubiteljev odrske dejavnosti v Zagrebu, Mariboru, Ljubljani in drugod. Škoda samo, da se to sodelovanje preko meje z višje strani ne omenja in ne opa-

ža, še manj pa podpira (pri tem mislim predvsem na „dunajski pri-spevek“ v bidže naših kulturnih ustanov, ki že dolga leta delajo na tem področju). Naše kulturne ustanove so npr. zvedele za gostovanje mladih avstrijskih literatov v Ljubljani šele po časopisih. Kako potrebno in plodovito bi bilo sodelovanje tako pri pripravah kot tudi pri izvedbi takih gostovanj! Vse gre mimo Koroške, predvsem pa še mimo koroških Slovencev, to piše tudi komentator v koroški Kleine Zeitung.

Redka izjema — „Koroški dnevi v Tržiču“.

Pretekli petek je bil posvečen koroški pesmi in besedi. MPZ „Jakob Petelin-Gallus“ pod vodstvom Janeza Tratarja je presenetil, saj je še pred kratkim tičal v nevarni krizi, zdaj pa se more uvrstiti brez dvoma v prvo vrsto koroških zborov. Med posameznimi pesmimi je recitiral najbolj znani slovenski filmski in gledališki igralec Polde BIBIČ iz literarnega ustvarjanja Milke Hartmanove, Andreja Kokota, Florijana Lipuša, Janka Messnerja in Valentina Polanška. Kako drugačne so bile pesmi, Lipušev Tjaž in Messnerjeva Gluha loza v tem okviru koroške pesmi in čudovitega interpreta! Kako si

čutil toploto „domačega kruha“ in „led na celovski postaji“ Messnerjeve Gluhe loze! Kako lepa je koroška pesem, če jo zapoje tudi koroški zbor, predvsem pa tak kot je spet Petelin-Gallus!

Po zelo dobro obiskanem večeru koroške pesmi in besede, v okviru katerega so podelili navzočim koroškim pesnikom in pisateljem ter akademskemu slikarju Valentinu Omanu Kurnikova priznanja, je odprl dipl. inž. Marjan Dežman v paviljonu NOB v Tržiču ob navzočnosti umetnika razstavo likovnih del našega najbolj znanege in priznanega slikarja Valentina Omana. Med drugim je dejal inž. Dežman: „... Slikar ne verjame, da bi s svojim slikarstvom mogel spremeniti svet. Kljub temu pa odločno vztraja na dolgoročnem poslanstvu umetnosti. Ta po njegovem dela ljudi dovezetnejše, tako da je sprememba sveta zaradi miselnosti teh ljudi mogoča. Odločujoč vpliv umetnosti pa ima za utopijo tako dolgo, dokler se ne bo razširil krog tistih, ki se za umetnost zanimajo.“

Skupina 77, ki jo sestavljajo člani iz najrazličnejših poklicev, vidi pomen v teh Koroških dneh tako: „Koroški dnevi naj bi vzbudili v nas tisto prikrito, preplasteno zavezo, da ono tam na oni strani ni le Kärnten in Klagenfurt, temveč tudi živa Koroška in z njo Celovec z vsem tistim znanim, a nemalokrat prezrtim.“

V petek, 25. aprila, je dr. Pavle Apovnik odprl ob 18.00 v Kurnikovi hiši razstavo slik Ernesta Arbeitsteina. Ob razstavi sta odprta v popoldanskih urah od 14. maja. 14. maja bo predaval znani poznavalec koroške umetnosti dr. Cene AVGUŠTIN o koroških kulturnih spomenikih (z diapozitivi).

FK

Pridige Janeza Svetokriškega

Z „Novoletno pridigo“ Janeza Svetokriškega je gostoval na Koroškem igralec Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru Jože Zupan. V organizaciji Krščanske kulturne zveze je Jože Zupan nastopil v strokovni šoli v Šentjaku, v gospodinjstvi šoli v Šentpetru, na Rebrci, kjer je nastop soprirejatelj mladinski center in je nastopil še moški zbor SPD „Trta“, v Celovcu v Slomškovem domu in v Šmihelu, kjer je nastop soprirejatelj mladinski klub. Posebna atmosfera je vladala pri nastopu na Radišah, kjer je Jože Zupan nastopil v farni cerkvi. Kot je povedal igralec, je s pridigo nastopil od premiere v septembru 1976, 30 tu di na Primorskem, 170. predstavo pa je imel v radiški farni cerkvi. Pri vseh nastopih se je publika

prepričala, da Svetokriški ni zaman zaslovel po svojih pridigah, h katerim so ljudje prihajali v takih množicah, da so bile cerkve premajhne in Svetokriški je moral pogosto pridigati na prostem. Svoje pridige je Janez Svetokriški (1645 do 1714) izdal v letih 1691—1707 na prigovarjanje duhovnikov in danes predstavljajo redki primer baročnega slovenskega literarnega bogastva. Jože Zupan ga je na svoj način, v živi in recitatorično dovršeni obliki predstavil.

V ponedeljek, 5. 5. 1980, od 14. do 18. ure

TEČAJ ZA SADJARJE IN KMETE praktični prikaz cepljenja, način cepljenja itd.

Vodja: dipl. inž. Franc Lömberger

Na posredovanje dr. Pavla Apovnika in na povabilo Centra za izobraževanje odraslih (Erwachsenenbildungszentrum) je predaval v četrtek, 17. aprila, v domu Centra na Otočah (Weidmannsdorf) v Celovcu graški univerzitetni profesor, koroški rojak dr. Stanislav Hafner o pomenu protestantizma za slovensko kulturo. Predavatelja je pozdravil vodja Centra dir. Franz Müller.

Profesor Hafner je na kratko podal zgodovino slovenskega pisemstva in ob tem zlasti opozoril na tako imenovane Brižinske spome-

V sredo, 7. 5. 1980, od 15. do 18.30 in v četrtek, 8. 5. 1980, od 9. do 18. ure

SEMINAR O NAČELIH ZA USPEŠNO DELO V SKUPINAH ZA DUHOVNIKE, slov.

Vodja: dr. Marko Mairitsch

nike, nastale okoli leta 1000, ki so najstarejši slovanski listi, pisani v latinici. Ti spomeniki so tudi priča močnemu vplivu delovanja Cirila in Metoda na Slovence (3. spomenik). Glavna tema predavanja pa so bili seveda protestantovski pisci Primož Trubar, Adam Bohorič, Sebastijan Krelj in Jurij Dalmatin, ki je prevedel v slovenščino celo Sveto pismo, tako imenovano Biblijo.

Če primerjamo veliko število knjig, ki so jih ti pisci napisali in jih spravili med Slovence, če spet primerjamo razmere, v katerih so morali delovati, šele pravilno razumemo izrednost njihovega dela. Slovenščina je zadobila po njihovi zaslugi v taktatnem času izreden pomen, izredno mesto v srednjeevropskem kulturnem svetu; o tem

priča tudi dejstvo, da je Megiser napisal velik slovar štirih jezikov, latinščine, italijanščine, nemščine in slovenščine.

Zanimivemu predavanju je sledila plodovita diskusija. Med poslušalci je bilo tudi precej zastopnikov evangeličanske skupnosti.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

Pospeševanje gradbe stanovanj

Pospešujejo se:

- zidava novih lastninskih domov
- popravila obstoječih stanovanjskih hiš
- lastninska stanovanja
- zadružna stanovanja (domovi, službena stanovanja).

Kaj razume zakon o pospeševanju gradbe stanovanj (Wohnbauförderungsgesetz) pod nazivom **lastninski dom** (Eigenheim)?

Gradbo z enim ali dvema malima stanovanjema (30 do 90 m²), ali srednje velika stanovanja (90 do 130 m²), pri družinah z več kot 3 otroki do 150 m².

Kdo lahko dobi podporo?

Vsak avstrijski državljan ali tako imenovani „Volksdeutsche“.

Važni kriteriji pri pospeševanju gradbe stanovanj:

- Dohodek graditelja ne sme presegati najvišje odmerjene

postavke za pokojninsko zavarovanje (Höchstbemessungsgrundlage zur Pensionsversicherung). Upoštevajo se sledeče doklade: za soprogo 70%, za vsakega nadaljnega družinskega člana 20%, skupno ne več kot 100%.

■ Predpisana velikost ne sme biti prekoračena (glej zgoraj), normalno opremljeno stanovanje (veža, soba, kuhinja ali možnost za kuhanje, priključek za tok in vodo, kopalnica ali možnost za kopanje, stranišče).

■ Ustrezni skupni stroški gradbe (na Koroškem velja povprečna postavka za m² [vklj. davkov] 6350.—šil.).

■ Lastna sredstva: graditelj mora kriti vsaj 10% skupnih stroškov iz lastnih sredstev. Pod posebnimi pogoji se dobi posojilo kot nadomestilo za lastna sredstva (Eigenmittelsatzdarlehen).

KAKO JE DALO ZNAMENJE, KO SO NAŠ OČE UMRILI

URBAN MAČEK

(2. nadaljevanje)

V PRIHODNJI NOČI BOŠ TI PRI MENI SPAL

Iz mojih spominov

Bilo je meseca marca leta 1950, ko so naš oče zboleli. Nihče ni mislil, da bodo tako kmalu umrli, ker še niso bili tako slabi, da bi morali biti kar v postelji. Bil je zadnji dan njihovega življenja in, kakor da bi že v naprej vedeli, so še dopoldne rekli: „Jutri me že ne bo več,“ in to se je tudi zgodilo, ko so potem ponoči umrli. Hoteli so še imeti duhovnika in prišli so gospod Kulmež in jih prevideli in jim s svetimi zakramenti olajšali pot, ki je za vsakega človeka najbolj odločilna, ko mora s smrtjo vzeti slovo od tega sveta in prestopiti prag večnosti. Pa so bili oče veren mož in so v svojem življenju radi hodili v cerkev in tako dajali drugim lep vzgled. Večkrat v letu so šli tudi v Marijino cerkev na Svetem mestu. Saj, kdor v svojem življenju Marijo časti in se ji priporoča, mu gotovo ona v njegovi smrtni uri stoji ob strani.

Bilo je zvečer tistega dne, ki je bil za našega očeta zadnji dan tega zemeljskega življenja. Stanovali so v majhni lesení hišici, ki so si jo sami napravili. Ker so bili bolni, jim je stregla njihova sestra pd. Kulmiževa mati iz Belšaka. Ker je prejšnji dan umrl naš najmlajši, pet mesecev star otrok in smo imeli mrliča v hiši, je prišlo zvečer od sosedov več ljudi k nam, kakor je tukaj navada. Je še bilo mogoče več ko eno uro pred polnočjo, ko pride očetova sestra tja v našo hišo in pravi: „Tako je zaropotalo tam za očino hišo, da sem se kar ustrašila.“ Vedeli smo, da je s tem dalo znamenje (cahn) za očetovo smrt. Oče so potem kmalu umrli. Bili so položeni na mrtvaški oder k mlademu fantku Miheju in smo imeli tisto noč dva mrliča pri hiši in seveda tudi dvojno žalost. Najmlajšega in najstarejšega člana je izgubila naša družina. Potem smo imeli dva dni zaporedoma pogreb. Ko so leta 1941 mati umrli, se je ravno tisti dan rodil v naši družini prvi otrok in zdaj, ko so oče umrli, je pa naš najmlajši otrok šel z njimi v grob. Da, tako se srečujeta na tem svetu življenje in smrt.

LIZIKI POTOČNIK V SPOMIN!

Naj še temu dekletu napišem nekaj vrstic v spomin. Bila je sestra

Lovra Potočnika, kateremu so pred nekaj leti Črčejev oče napisali v tem listu dolg članek v spomin. Lizika je bila rojena pri Dumpelniku v Grabljah leta 1903 in je bila štiri leta mlajša od Lovra, ki je bil z menoj enako star. Hodila sva za časa najinega šolskega obiska vsa leta skupaj v šolo in nekaj let tudi z Liziko. Ko je bila Lizika šole prosta, je pridno pomagala pri delu svoji sestri Mojci, ki je bila

Milka se je veliko žrtvovala za našo mladino in pri tem je še kot pisateljica in pesnica veliko napisala.

Bilo je meseca maja leta 1935, ko je Lizika zbolela za nevarno boleznijo pljučnico. Zdravila se je z različnimi zdravili, a bolezen ni odnehala. Pa še vedno je upala, da bo ozdravela, ker nekaj zelo bridkega mora biti za človeka, ki še nima polovice svojega življenja za

Pač srečen takšen človek, ki se tako lepo pripravi in se s takimi besedami poslavlja od tega sveta. Ko je umrla in bila položena na mrtvaški oder, je še z njenega obraza odseval lahek nasmeh. Pokopali so jo sredi novembra. Kdor jo je poznal, naj se je še spomni.

ČUK KOT SMRTNA PTICA

Neki kmetijski sin mi je pravil, da je takrat, ko je njegov oče zbolel, začel peti čisto blizu hiše čuk. Pa si je mislil ta sin, ki je bil lovec: „Ti bom že pomagal!“ in hotel ga je ustreliti. Pa se mu ni posrečilo in ko je oče umrl, je tudi čuk izginil. Saj noben človek ne more razumeti in tudi ne povedati, kako je to mogoče, če se pri hiši, kjer je bolnik, pojavi ena izmed teh dveh ptic, sova ali čuk s svojim glasom, da tam tudi gotovo ta bolnik umrje. To je skrivnost in bo ostala skrivnost.

SVOJ POGREB JE DVA DNI PREJ NAPOVEDALA

Na Blatu pri Pliberku je mati Uršula Sadjak, ki je umrla 13. februarja 1968, stara 79 let, svoj pogreb dva dni prej napovedala. Umrli je v torek in je že prej povedala, ob kateri uri bo v četrtek pogreb. In bilo je ravno tako, kakor mi je pravila njena hčer R.

NA VRATA JE TRKALO

Neka žena, ki noče biti imenovana, mi je pravila, da je na njena sobna vrata trkalo ponoči štirikrat; da se prav razumemo, moram zapisati: V treh nočeh je potrkalo trikrat na vrata, v eni noči pa štirikrat. Zdaj pa nastane vprašanje, kdo je trkal? Človek ni mogel priti v vežo, da bi trkal na vrata, kjer je žena spala, ker so bila hišna vrata zaklenjena. Saj na to vprašanje gotovo ni drugega odgovora kakor ta: to trkanje je prišlo z onega sveta.

Imamo sicer poletni čas, vreme pa si dela zakon po svoje. Konec tedna je prišlo spet do snežnih zemetov v vsej Avstriji, sneg pa je padel tudi v koroške doline. Kljub temu čakajo optimisti na pomlad, ki jo naznanjajo drevesa, ki so že v cvetju.

posestnica Dumpelnikove kmetije in smo bili z njo sosedje. Lizika je večkrat prišla k nam, ker sta bili z mojo bratranko Juliko zelo dobri prijateljici, bili sta po cele dneve skupaj in šivali. Pozneje, ko je bila že starejša, je pa šla v gospodinjsko šolo v Ljubljano, kjer se je izučila kuhati in šivati. Po končani šoli je šla pomagat Milki Hartmanovi, ki je imela kuharske tečaje po južnem Koroškem. Saj

seboj, pa že mora gledati smrti v oči.

Pa mi je pravil Lovro. Bilo je neki večer, ko sta bila z Liziko sama v sobi. Med njunim pogovorom pa naenkrat zaskovi zunaj blizu okna sova. Lizika pa reče: „Smrtna ptica,“ in zastala je jima beseda, ker boleš je zajela njuni srca. Prišli so jo sprevidet gospod Nagele. Ko so odhajali, jim pa še Lizika v slovo reče: „Na svidenje v nebesih!“

Najprvo, kar je bilo, ko je odprl vrata, je planila deklica k dijaku: „Mene nesi mami, mene nesi mami!“

Sorodnica je zajokala. Dijak je neboljen vzel bratranko na roke in jo tolažil kakor je vedel in znal. Vsaka slina se je hotela spremeniti v grenko solzo.

Sorodnica je razbrala z dijakovega obraza, da je lačen. Zadišalo je iz pritlikave kuhinje in kmalu mu je postregla s polento in kavo, ki je bila pregrešno dobra in... sladka! Polenta pa pregrešno... z ocvirki zabeljena!

Rozinka se je ugneznila na dijakovem krilu, pa sta skupno jedla. Vedno ga je prekinjala z otroško predirljivimi vprašanji: „Lento jedla, mami nesila!“ Dijak je pokimaval. Kaj naj bi drugače?

Rozinkino besedičenje ga je prebadalo kot mučitelj s tisoči noži. Pogledi iz ljubkih drobcenih oči pa so bili neizprosna vprašanja. Vprašanja njemu in sorodnici. Vprašanja vsemu svetu in tistim krvoločnikom, ki v teh vojnih dneh ubijajo otrokom starše...

Le malo polente je še na zajetnem krožniku.

Rozinka ustavi svojo in dijakovo žlico.

„Mama jedla lento. Mama jedla lento.“

Sorodnica se je vmešavala, da bo Rozinkina mama dobila nekaj drugega dobrega.

„Pa ati? Pa ati tudi lento?“

Dijak je čakal. Roka z žlico se je povescila. Žalostno in vidno drgetajoče.

Sorodnica je tolažila Rozinko. Ni ji prav uspelo. Z nevernimi očkami jo je spremljala, kakor da nedolžno dekletce sumi o vsakem posameznem zlogu. Nedolžne otrokove oči ne poznajo pretvarjanja in pričakujejo zato golo resnico. Nedolžni otrok, ki je živel v toplem zavetju staršev in številnih večjih bratov in sester na skromnem kmečkem domu visoko gori v sosednjski strmini ne more vedeti za krutost življenja, za pretresljivo surovost, da na svetu vlada ravno nasprotje miru in domačega zavetja, nasprotje življenja in upanja v dobroto in lepoto...

Čim dlje je bil dijak v Rozikini bližini, tembolj se mu je dekletce smililo. Smililo? Še mnogo več! Veliko več! Bratovsko se je ukvarjal z njo, začel se igrati in ji risal razne figure na konceptni papir, ki ga je nosil vedno s svojimi šolskimi rečmi. Drugače je varčeval s papirjem. Tudi tega ni bilo dovolj. A on je imel preko starčeve vile v Kranju možnost priti do finega papirja, skoraj tako lepega, da je bilo pregrešno uživanje pisati in risati po njem.

Rozinka je spremljala risbo in spremna pripovedovanja, ki so se mu porajala sproti, takoj pa je bila z vprašanji za mamo in in atijem pri roki.

(Dalje prihodnjič)

Valentin Polanšek

60

Križ s križi

V trgu ni opravil ničesar pričakovanega. Nikjer ni izvedel za pokop mrličev na domači požganici.

Odtaval je k sorodnici. Tedaj se je zavedal, da je zelo lačen. A tukaj v trgu lačen biti, je brezizgledna reč. Nihče nima dosti za pod zob. Tisti, ki imajo posebne zaloge, niso dosegljivi. Takemu fantu iz grape vsaj ne. Gotovim že, takim, ki so ponosni tržani in so prihajali na dopust s fronte in se še vedno postavljajo z odlikovanji na prsih. Ha, z odlikovanji za to, da so...

Fantu dijaku je postajalo vse bolj nerodno, da se lačen poda k sorodnici. Ko itak sama nima dosti. Kam se naj dene? Da bi jo spet mahnil domov prek Prisoja? Hodil je počasi in ni vedel, kam tava: Kaj mi je početi? Dolgo se je gnjavil in drsal skozi otopleli pozni dan po cesti.

Šele, ko se je spomnil, da je tudi mala Rozinka, sirota, ki ima očeta in mater in deda ubite in sežgane gori na požganici v strmini, začasno pri sorodnici, ga je vzpodbodilo in je vstopil.

Neizrabljene priložnosti

Da mora torej voditi oddajo tako, da bo ugajala pomnožilcem javnega mnenja v direkcijah etažah, pa tudi sindikatu, kateremu se spet podtikava, da je on kriv, da je Bacher spet prišel na oblast.

Čisto tako je potem oddaja tudi izgledala. Ni bila ne miš ne mačka in bi se z njo zlahka primerjala vsaka podijska ali druga diskusija. Za točni govorni čas se itak nihče ni brigal.

Edina rešitev za to oddajo bi bila ponovna uvedba žirije — če se pristojna komisija more

dokopati do tega — in ukinitve aplavzov, morda kakšne kazenske sankcije. Vsak mora videti, da je korektnost prvo vodilo oddaje.

V soboto in nedeljo sta med Zeit im Bild in glavnim programom nameščeni dve oddaji, ki nimata le glede sijajnega oddajnega časa najboljšo možnost. „Ombudsmann“ in „Teden-ski pregled“ sicer konkurirata s športom na 1. kanalu, vendar s tem še dolgo ni rečeno, da morajo biti te oddaje tako dolgočasne, suhoparne, brez vsa-

kih idej glede oblikovanja in brez atraktivnih težišč. Škoda.

Song contest je medtem mimo, vsi so srečni, da so avstrijski zastopniki dosegli senzacionalno častno 8. mesto. Song contest je oddaja, ki — kakor je poudaril Kuno Knöbl v „Nočnem metulju“ — ima za olimpiadami največ gledalcev po svetu. V „Nočnem metulju“ so po tokrat ne posebno uspešnih poročilih predvajali tudi klasično izvedbo avstrijskega prispevka „Ti si glasba“. Komorni pevec Eberhard Wächter jo je zapel ob spremljavi klavirja. Akoravno je bila to parodija, bi Wächter tudi na tem contestu bolje odrezal, o tem sem prepričan. Talent za šov ima boljši.

ZA PRIHODNI TEDEEN
PRIPOROČAM:

Za ljubitelje umetnosti, tudi koroške, je ORF odmeril za tork naravnost senzacionalen čas: v glavni večerni oddaji v 1. programu bo film o slikarjih Kolligu, Iseppu in Wiegeletu. — Dan predsedniških volitev se bliža: v sredo, ob 21. uri, bodo predvajali portret zveznega predsednika dr. Rudolfa Kirchschlägerja. Za petek je bil predviden prenos opere Don Carlos, vendar je Herbert Karajan odpovedal pogodbo iz „umetniških razlogov“. Umetniški razlogi bi vsekakor bolj spadali na gospodarsko stran časopisov. Da pa Karajanu vedno znova uspeva voditi za nos predvsem avstrijske davkoplačevalce.

od nedelje, 4. maja

do sobote, 10. maja

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

NEDELJA, 4. maja: 11.00 Tiskovna ura — 12.00 Če ljubezen pade (4) — 16.45 Čarobni lonček — 17.05 Pes in mačka — 17.15 Čebelica Maja — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Operni voditelj — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Sport — 20.15 Maria Callas — 21.20 Sanje.

PONEDELJEK, 5. maja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Če ljubezen pade (4) — 10.00 Šolska TV: Na poti k zedinjeni Evropi — 10.00 Pred ljubeznijo svarimo — 11.50 Visoka hiša — iz parlamenta — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Živali pod vročim soncem — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Sport ob ponedeljkih — 21.05 Rumpole, branilec za kazenske zadeve — 22.00 Večerni šport.

TOREK, 6. maja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Tarzan in lovci — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Moj prijatelj Taffi — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Trije slikarji: Kollig, Isepp, Wiegele — 21.00 Videoteka.

SREDA, 7. maja: 9.00 Tudi hec mora biti — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV: To je Milan — 10.30 Danes se poroči moj mož — 17.00 Pesem o spomladu — 17.25 Vi delajte glasbo — 17.30 Moj stric z Marsa — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Flambardovi — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Malignet — 21.55 UEFA-CUP, 1. finalna igra.

ČETRTEK, 8. maja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Majhen mejni promet — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Don in Peter — 17.30 Pet prijateljev — 17.55 Za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.00 Čas v sliki — 20.15 Železni Gustav (1) — 21.15 Argumenti — 22.15 Večerni šport.

PETEK, 9. maja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 TV kuhinja — 10.55 Klub seniorjev — 11.35 Pomorske zgodbe — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Kunibert — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppet-šov — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Stari kriminalka — 21.20 Nonstop Nonsense — 22.05 Šport — 22.20 Večerni studio.

SOBOTA, 10. maja: 16.00 Visoka hiša — iz parlamenta — 17.00 Risati, slikati,

oblikovati — 17.30 Bil je nekoč... človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Heinz Conrads ob sobotah — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Eden bo zmagal — 22.05 Šport — 22.25 Schifterjeve plošče — 23.10 Angleški nogomet: Cup-finale — 0.10 Poročila.

NEDELJA, 4. maja: 16.15 Poldark (9) — 17.05 100 Men and a Girl — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Teden-ski pregled — 20.15 Kraj dejanja — kriminalka — 21.50 Šport — 22.05 Gore sveta.

PONEDELJEK, 5. maja: 18.00 Angleščina — 18.30 Med potjo v Avstriji — 19.00 Znanost danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poldark (10) — 21.05 Po 1945 — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Razvajeni otroci.

TOREK, 6. maja: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Afrika in v gozdovih Južne Amerike — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Spoznajte melodijo — 21.03 Beatlemania 80 (1) — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Nogomet.

SREDA, 7. maja: 18.00 Francoščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.00 Volitve zveznega predsednika 1980, portret dr. Rudolfa Kirchschlägerja — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Othello.

ČETRTEK, 8. maja: 18.00 Ruščina — 18.30 Poti k umetnosti — 19.15 Galerija — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dalli, Dalli — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

NEDELJA, 4. maja:
07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 5. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — Podjunska beseda in pesem (Črčej: „Gorotan“ in Združeni zbori).

TOREK, 6. maja:
09.30—10.00 Puobi pojo — 14.10 do 15.00 Koroški obzornik — Rdeče, rumeno, zeleno — Slovenske popevke.

SREDA, 7. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — Minute z mešanim oktetom „Korotan“ — Literarna oddaja.

PETEK, 9. maja: 17.30 Šolska TV: Tako uraduje naša pošta — 18.00 Če ljubezen pade (5) — 18.30 Orientacija — 19.00 Želite — zaigramo — 19.25 Don Carlos — opereta — 21.15 Deset pred deseto — 21.30 Intervju: Marcel Prawy govori s Herbertom von Karajanom — 23.10 Neki dan kot vsak drugi, z lešniki.

SOBOTA, 10. maja: 15.00 Plavalni kurir — 17.00 Waltonsovi — 17.45 Kako se rastline opravišjo — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika? — 20.15 Krčmarica — 21.45 Vprašanja kristjana — 22.00 Tretji mož.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI

Dr. Luka Sienčnik, Dobrla vas 20.—
Rudolf Urban, Goriče 50.—
Jože Gregorn, Dule 50.—
Avgust Bricman, Zavinca 20.—
Nežka Skrljav, Zavinca 100.—
Franc Hribernik, Suha 10.—
Katarina Kuhar, Vinograd 25.—
Angela Županc, Žitara vas 20.—
N. N., Žitara vas 30.—
Rok Bučovnik, Goselna vas 20.—
Helena, Dobrla vas 50.—

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Florian Sablatschan. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 8. maja:
14.10—15.00 Koroški obzornik — Mladinska oddaja: Prva ljubezen.

PETEK, 9. maja:
09.15—09.30 Andreas Božič: Pomen pošte (šolska radijska oddaja za šolarje od 1. do 4. šolske stopnje) — 14.10—15.00 Koroški obzornik — Kar po domače.

SOBOTA, 10. maja:
09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

1

NEDELJA, 4. maja: 8.10 Poročila — 8.15 Za nedeljsko dobro jutro: Prekmurski oktet — 8.45 Življenje na zemlji — 9.40 Zgodbe iz živalskega vrta — 10.05 Ostržek — 10.30 Nikola Tesla — 11.35 TV kažipot — 11.55 Mozaik — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Jugoslavija, dober dan — 13.35 Poročila — 13.50 Avtomobilске dirke — 14.20 Veseli Tobogan: Hrastnik — 15.20 Evropsko prvenstvo v dviganju uteži — 16.20 Poročila — 16.25 Razvoj popularne glasbe — 17.15 Najjužnejša kotlina — 17.45 Športna poročila — 17.50 Murenček — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 S polno paro — 21.05 Kraigherjevci — 21.45 V znamenju — 21.55 Zabavno-glasbena oddaja — 22.10 Nogomet: Hajduk — CZ — 22.40 Športni pregled.

PONEDELJEK, 5. maja: 8.55 do 16.00 TV v šoli — 16.20 Kmetijska oddaja — 17.20 Poročila — 17.25 Vrtec na obisku: Dežela cvetličnih lončkov — 17.40 Živalstvo Avstralije — 17.55 V izjemnih okoliščinah — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi za mlade — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Vohunska zveza — 21.50 V znamenju — 22.05 Koliko se med seboj poznamo.

TOREK, 6. maja: 9.15 do 11.30 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 Mali pingvin — 17.30 „Nadigravanje“ — 18.00 Pisani svet — 18.30 Obzornik — 18.40 Beseda, orožje revolucije — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Mednarodna obzorja — 20.55 Lutka — 22.15 V znamenju — 22.30 Za lahko noč.

SREDA, 7. maja: 9.30 do 11.10 TV v šoli — 17.25 Poročila — 17.30 Piki piše pismo — 17.45 Umetnost na jugoslovanskih tleh — 18.15 Festival mladinskih pevskih zborov v Celju — 18.35 Mozaik — 18.55 Ne prezrite — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Film tedna: Zemljski dnevi tečejo — 21.50 V znamenju — 22.05 625 — 22.40 Športni pregled — 23.00 Nogomet: Crvena zvezda — Dinamo.

ČETRTEK, 8. maja: 9.00 do 16.05 TV v šoli — 17.00 Poročila — 17.05 Tigris — 17.55 Otroštvo mladosti — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi za mlade — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Studio II — 22.05 V znamenju — 22.20 Za lahko noč.

PETEK, 9. maja: 8.45 do 16.00 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 Kako je Poluhec spoznal čarovnika — 17.30 Ptičje strašilo — 17.55 Tri srca — Radenci 80 — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Pred izbiro poklica — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD —

20.00 Glasbena oddaja — 21.00 Zakaj imam Ljubljano — 21.30 V znamenju — 21.45 Martin Luther King.

SOBOTA, 10. maja: 8.00 Poročila — 8.05 Mali pingvin — 8.20 Vrtec na obisku — 8.35 Piki piše pismo — 8.50 Otroštvo mladosti — 9.20 Pisani svet — 9.50 Človek hoče navzgor — 10.50 Dokumentarna oddaja — 15.20 Poročila — 15.25 Nogomet: Vardar — Željeznikar — 17.45 Mi trije in pes iz pasje vasi — 18.55 Naš kraj — 19.10 Zlata ptica — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Milost — 21.00 Rio Bravo — 22.20 TV kažipot — 22.40 Poročila.

NEDELJA, 4. maja: 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 16.00 Nedeljsko popoldne — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Igrani film.

PONEDELJEK, 5. maja: 16.15 Test — 16.30 Atletski miting — 17.45 Gledališče strička Branina — 18.00 narodne pesmi — 18.15 Festival nevrščeni — Hercegnovi 79 — 18.50 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Črni kruh.

TOREK, 6. maja: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Palčki nimajo pojma — 18.15 Književni klub — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Zabavno-glasbena oddaja — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 22.00 Poezija.

SREDA, 7. maja: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Prosta sredo — 22.00 TVD.

ČETRTEK, 8. maja: 15.40 Test — 15.55 Nogomet: Osijek — Partizan — 17.45 Charlie Brown — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Kino-oko — 23.00 Včeraj, danes, jutri.

PETEK, 9. maja: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Plavica — 18.15 Beseda mladim — 18.45 Zabavna oddaja — 19.15 Partizanska olimpiada v Foči — 19.30 TVD — 20.00 Gost urednik — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Mauthausen.

SOBOTA, 10. maja: 17.45 Znanost — 18.30 Narodna glasba — 19.00 Iz sporeda TV — 19.30 TVD — 20.00 Glasbena oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.40 Športna sobota — 22.00 Foča: Partizanska olimpiada — 22.10 Odbojarski turnir za pokal Jugoslavije.

ŠPORT

SAK podlegel - zdaj 4.

BREŽE — SAK 3:2

Optimisti so upali, da bo SAK po visoki zmagi v jesenskem kolu odnesel iz Brež vsaj točko. Zato je spremljalo slovenske nogometaše v Breže kar lepo število navijačev — med njimi smo videli tudi podpredsednika NSKS Filipa Warascha in tajnika KKZ Nužejja Tolmajerja — ki so se razočarani vračali domov.

SAK proti dobro organizirani obrambi iz Brež ni našel recepta, napad je komaj nevarno prihajal pred nasprotnikov gol, medtem ko je moštvo iz Brež z redkimi presledki prevladovalo igro in zaslužno zmagalo. Tudi vratar Dodič ni ravno opora moštvu in je zgubil vso sigurnost, s katero je preprečeval še v jesenskem kolu. Prvi gol, ki je padel tik pred polčasom, gre na njegov konto. Domačini so

vodili do 70. minute, ko je sodnik prisodil proti SAK-u enajstmetrovko in se je začela orgija enajstmetrovk: v 70. in 75. minuti za domačine, v 73. minuti za SAK. Dvakrat Türk in enkrat Golec sta poskrbela za gole. **V 90. minuti je padel edini lepi gol: prosti strel Polanška je vratar iz Brež le kratko odbrnil, borbeni branilec Woschitz, ki je prišel naprej, je situacijo izrabil, podal Sigiju Hoblu in ta je preudarno podaljšal v gol.**

Igrali so: Dodič, Jakopič, Lampichler, Pandel, Woschitz, Ferra, Velik, Golec, Hobel M., Sommeregger (Hobel S.), Polanšek.

PODLIGA VZHOD

1. Wolfsberg	20	12	5	3	38:21	29
2. Borovlje	20	12	1	7	44:31	25
3. FAC	20	10	4	6	42:33	24
4. SAK	19	8	5	6	30:25	21
5. ASK	20	8	4	8	29:26	20

SAK pod 23 — BREŽE pod 23 2:2

Po začetni krizi moštva pod 23, saj je iz petih tekem odneslo le 2 točki, se je proti moštvu iz Brež, ki je v lestvici na prvem mestu, pokazalo, da le zna igrati nogomet. Atmosfera v vrstah SAK na začetku igre je bila razumljivo bolj pesimistična, kar je gol za nasprotnika v začetni fazi še potrdil.

Toda igralci se nikakor niso vdali, temveč so z združenimi močmi prevzeli iniciativo. Tako je Hobel S. še pred polčasom lahko izenačil z lepim golom. Drugi polčas je bil izenačen, sicer je nasprotnik zopet lahko povedel, Hribar pa je iz enajstmetrovke kmalu nato lahko ize-

načil. Pri rezultatu 2:2 je ostalo tudi do konca, v vse prej kakor slabi igri.

Za SAK so igrali: Male, Hribar, Kumer, Ojstr, Smrečnik, Rogl, Perč, Zablatnik P., Grilc, Hobel S. (46. Waldhauser), Schnabel.

SAK-TEKME:

Sobota, 3. 5. 1980:

14.15: VETRINJ pod 23 — SAK pod 23.

17.15: VETRINJ I — SAK I.

SAK ml. — ŽRELEC ml. 1:0 (0:0)

Tudi to nedeljo je vreme „nagajalo“ mladincem. Pa jih to pri njihovem poslu ni preveč

motilo. Kajti že v prvem polčasu sta obe mladinski moštvi imeli dovolj možnosti, da bi zvišali konto golov, a oba vratarja sta igrala izvrstno. Po nasvetih svojega trenerja prof. Mirka Oražeta so mladinci napeli druge strune. Bolj so si podajali žogo, njihove kombinacije so goste iz Žrelca spravile iz kon-

cepta. Po favlu nad Pečnikom je St. Gregorič po prostem strelu dal edini gol in tako zagotovil svojemu moštvu zmago.

Igrali so: B. Wakounig, Dlopst, Pečnik, Ferra, J. Gregorič, St. Gregorič, St. Gregorič, Zdr. Smrtnik, M. Rutar, Smrečnik, Sadjak.

- best -

DSG Sele: 8 golov v Hodišah

DSG SELE — HODIŠE 8:0

Po nesrečnem porazu, ki so ga Selani doživeli v Bistrici, so v nedeljo domači publiki pokazali, da znajo zmagati. V gosteh so imeli enajstorico iz Hodiš. Trener Pristovnik pa je tudi spremenil na nekaj mestih postavbo. Po dolgem času je spet igral v obrambi A. Dovjak, ki se je jeseni težko poškodoval. V napadu pa je igral H. Fale. Tekma sama, ob pravem ratičnem vremenu, je bila kljub mokrem in spolzkem igrišču dobra. Dokler so imeli Hodišani še dovolj sape, so večkrat prav pošteno zaigrali pred vratmi selskega vratarja. V 10. minuti so imeli Selani srečo, ko je hodiški napadalec posadil žogo na prečko njihovih vrat. **Najboljši strelec igre je**

bil G. Toševski. Kar štirikrat je zatresel mrežo za hodiškimi vratarjem. Tri gole je dal N. Olip, enega pa O. Ogris.

Postava: Koščak, F. Kelih, N. Dovjak, A. Dovjak, O. Travnik, D. Mohorčič, G. Toševski, N. Olip, O. Ogris, H. Fale, P. Olip (80. Zdr. Oraže).

Nad sto navijačev je kljub slabemu vremenu podprlo svoje moštvo.

V soboto, 3. 5. 1980, pa bojo Selani doma igrali proti moštvu Donau iz Celovca. Čas tekem: 14.30: DSG Sele pod 23 — Donau pod 23; 16.15: DSG Sele I — Donau I.

1. Šmarjeta	17	12	3	2	39:16	27
2. Bistrica/Rož	17	10	4	3	50:23	24
3. Galicija	16	9	5	2	37:17	23
4. Sele	16	10	2	4	57:17	22
5. Trdna vas	16	8	4	4	40:23	20

Šmihel: visoka zmaga

Predzadnjo nedeljo so Šmihelčani proti Šentštefanu v Labotski dolini nesrečno podlegli z 2:1. Za zasledovalce zelo razveseljivo, za domačine pa je prinesel poraz razočaranje. Saj imajo samo še 2 točki prednosti. Ta poraz pa je za domače moštvo bil morda le vzpodbujajoč. To se je pri zadnji tekmi

proti Podkrnosu na domačem igrišču izkazalo. Moštvo je igralo bolj premišljeno in napadalno.

Zasluzena zmaga za domačine, ki bi pri večji koncentraciji lahko še višje izpadla. Igralci iz Podkrnosa, ki so na zadnjem mestu lestvice s samo 4 točkami, sigurno niso mogli

Šmihelčanov ogrožati. Kar v 4. minuti prvi zadetek, sigurno zelo važen za predodločitev tekme. Tako so sledili napadil eden za drugim, in obramba gostov domačih napadalcev ni mogla obdržati. Nekaj minut pozneje je Naveršnik — po lepi akciji Hermana Andreja, ki je igral zelo ofenzivno in moštvo zelo koristil — z lepim strelom presenetil vratarja, ter zatresel mrežo. Naveršnik je bil sigurno eden najbolj nevarnih napadalcev. Imel je zaradi svoje hitrosti veliko šans, ni jih pa mogel vse izrabiti. Pohvaliti pa moramo celo moštvo, posebno zato, ker ni igralo v polni zasedbi. Trener Nežmah je moral v moštvo vključiti 3 igralce iz ekipe „pod 23“. Zastopali so

Gole so dali: Naveršnik 3, A. Kraiger 2, Er. Britzmann, M. Krištof, avtogol Bürger.

Ekipa iz Šmihela vodi z dvema točkama pred Šentpavlom. Pred enim tednom sta še Železna Kapla in Klopinj imeli s Šentpavlom enako število točk. Železni Kapli, ki je proti Grebinju izgubila kar s 4:0, so se šanse za vstop v višji razred precej znižale. Za Klopinj se bo morda v četrtek, 1. maja, odločalo, če še štejejo med favorite. Gost v Kamnu bo ekipa iz Šmihela. Vedno bolj nevarni postajajo Tinjčani, saj so samo 4 točk za vodečim moštvom. Prvi kandidat za Šmihelom je pa še Šentpavel.

Ostali rezultati: Pošta — Šentpavel 1:5; Tinje — Borovlje 6:1; Frantschach — Šentštefan 3:0; Maria Rojach — Klopinj 0:0; Poreče — Neca 3:2.

1. Šmihel	18	12	4	2	45:17	28
2. Šentpavel	18	10	6	2	54:22	26
3. Klopinj	18	9	7	2	29:18	25
4. Žel. Kapla	18	10	4	4	39:23	24
5. Tinje	18	9	6	3	34:18	24

(Nadaljevanje s 3. strani)

Schon der Anfang der Verhandlung brachte etwas Überraschendes: Der Richter verlas das Urteil gegen Hansi Linthaler, den Künstler der Schleyerplakat-Grafik, der wegen „Gutheiligung von Mord“ zu einer bedingten Strafe von zwei Monaten verurteilt worden war. Anschließend wollte der Richter unbedingt meine Stellungnahme zu dieser Grafik hören. Es war ihm nur schwer klarzumachen, daß es in einem Fall um die Behauptung, jemand habe „Gutheiligung von Mord“ betrieben, und im anderen Fall um die Behauptung der Ehrenbeleidigung ging, und daß es im einen Fall um die Schleyer-Grafik, im anderen um die Stritzl-Berichterstattung ging. Jedenfalls nützte der Stritzl-Anwalt diese Chance prompt, um die Begriffe „Anarchie“ und „Terror“ im Zusammenhang mit meinem Buch zu nennen. So schnell gerät man in ein schlechtes Licht.

Mangelnde Unterscheidung führte wohl auch zu dem eigenartigen Widerspruch zwischen Verhandlung und Urteil. In der Verhandlung ging es um die Richtigkeit der Aussagen, die geklagt worden waren; der Richter ging jede einzelne genau durch, und die gegnerischen Anwälte machten sich kaum

Nach dem Urteil ...

Mühe, die Richtigkeit der Aussagen in Zweifel zu ziehen. Das Urteil dagegen bezog sich eigentlich nur auf die Frage, ob der Richter die Aussagen als Ehrenbeleidigung betrachtete oder nicht. Stimmen nun diese Aussagen oder stimmen sie nicht?

Ganz genau hingegen unterschied der Richter zwischen der wissenschaftlichen und der juristischen Ebene: ganz gleich, welchen wissenschaftlichen Wert das Buch und die Aussagen hätten, aus juristischer Sicht sei durch sie der Tatbestand der Beleidigung gegeben. Stimmen nun die Aussagen oder stimmen sie nicht? — An einer Stelle der Verhandlung stellte der Richter fest, daß es dringend notwendig wäre, eine eigene Abteilung für presserechtliche Fälle und Probleme beim Landesgericht zu errichten. Angesichts der Fragen und der Probleme, die dieser Prozeß offen läßt, kann man nur sagen: Sein Wort in Gottes Ohr!

Eine kurze, nebenbei hingeworfene Bemerkung des Richters verdient auch noch Beachtung. Als ihm immer wieder die Ausdrücke, mit denen Stritzl

& Scrinzi die Universitätslehrer charakterisiert hatten, präsentiert wurden, fragte er zweimal, ob diese Behauptungen denn nicht Gegenstand eines presserechtlichen Verfahrens gewesen seien. Als dies verneint wurde, fragte er weiter, warum man denn nicht den „normalen Weg“ gegangen sei. Ist der Weg, den Universitätslehrer zu suchen pflegen, nämlich Probleme und Vorwürfe in freier Diskussion zu behandeln und zu bewältigen, also abnormal? Sollen Konflikte dieser Art grundsätzlich vor Gericht ausgefochten werden? Vermutlich. Denn viele sagen heute schon, es wäre besser gewesen, man hätte Stritzl & Scrinzi damals geklagt. Mir ist der Gerichtsweg fremd. Dennoch neige ich auch eher dazu, zu sagen: Wo öffentlich Empörung erregt wird, wo vor 10.000 Menschen unbewiesene Beschuldigungen ausgesprochen werden, wo Unbeteiligte in eine Affäre hineingezogen werden, bleibt einem wohl nichts anderes übrig, die Mittel des Rechtsstaates auszu-schöpfen und zu hoffen, daß man dabei Glück hat.

Dennoch habe ich die Hoffnung auf die Möglichkeit der

Diskussion nicht aufgegeben; es hat ja auch der Stritzl-Anwalt in einem Plädoyer festgestellt, die „Kleine Zeitung“ sei immer schon für die Diskussion eingetreten. Wann wird die Diskussion über Stritzls publizistische Praktiken beginnen?

Dr. Robert Saxer, predavatelj na celovski univerzi in kandidat KEL je bil obsojen zaradi svoje knjige Stritzl & Scrinzi contra UBW — študija je izšla pri Slovenskem informacijskem centru — na pogojno kazen. Kot smo poročali, sta vodja celovskega uredništva „Kleine Zeitung“ in bivši poslanec FPÖ skupaj tožila več pasaž knjige zaradi žaljenja časti. V svoji knjigi je analiziral Saxer publicistično po-

stopanje obeh gospodov ob primeru poročanja o celovski univerzi.

Dr. Saxer je bil kaznovan na 30.000 šillingov ali 100 dni zapora (pogojno na tri leta), mora plačati sodnijski postopek (okoli 40.000 šil.), mora objaviti ob-sodbo na svoje stroške v treh koroških dnevnikih, simbolično kazen po 1000 šil. mora plačati Stritzlu in Scrinziju. Zato se je v krogih kritičnih avstrijskih novinarjev in publicistov, ki ob-sodbe iz načelnih vidikov ne odobravajo, sprožila želja, da se Saxerju izkaže solidarnost, s tem da se mu pomaga pri plačevanju sodnijskih stroškov. Pri BAWAG je odprt konto št. 64745870 oznaka „UBW-Medien“.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA LETOVANJE OTROK NA MORJE sporoča:

Letovanje bo letos v naslednjih izmenah:
od 9. 7. do 23. 7. 1980
od 6. 8. do 20. 8.
od 20. 8. do 3. 9.

Cena vključno vseh stroškov: 1540.— šillingov.

Prijave lahko naslovite na:

Spitalgasse 12, 9020 Celovec, tel. 0 42 22 / 85 2 35 (Anita Hudl)
Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, tel. 0 42 22 / 72 5 65 (Vinko Kušej)
Gasometergasse 10, 9020 Celovec, tel. 0 42 22 / 32 5 50 (Milka Kokot)

Interesenti za mesto voditelja otrok pri letovanju na morju naj se pismeno prijavijo in predstavijo do 10. 5. 1980. V drugi polovici maja se bodo voditelji udeležili 2-dnevnega izobraževalnega tečaja.